

KOMISE v. NĚMECKO

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

14. dubna 2005 *

Ve věci C-104/02,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES,
podaná dne 20. března 2002,

Komise Evropských společenství, zastoupená G. Wilmsem, jako zmocněncem,
s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Spolkové republiky Německo, zastoupené W.-D. Plessingem a R. Stüwem, jako
zmocněnci, ve spolupráci s D. Sellnerem, Rechtsanwalt,

žalované,

* Jednací jazyk: němčina.

podporované

Belgickým královstvím, zastoupeným A. Snoecx, jako zmocněnkyní, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejším účastníkem,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Schintgen a J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: C. Stix-Hackl,
vedoucí soudní kanceláře: M.-F. Contet, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. května 2004,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 13. července 2004,

vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že:

- Spolková republika Německo tím, že poskytla příliš pozdě vlastní zdroje k dispozici Společenství, nesplnila své povinnosti vyplývající z článku 49 nařízení Komise (EHS) č. 1214/92 ze dne 21. dubna 1992, kterým se stanoví prováděcí pravidla, jakož i opatření ke zjednodušení tranzitního režimu Společenství (Úř. věst. L 132, s. 1) nebo článku 379 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3, dále jen „prováděcí nařízení“), ve spojení s čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 ze dne 29. května 1989, kterým se provádí rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 155, s. 1).

- v souladu s článkem 11 nařízení č. 1552/89 pro období do 31. května 2000, a s článkem 11 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 130, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 169) pro období po 31. květnu 2000, je Spolková republika Německo povinna zaplatit do rozpočtu Společenství úroky dlužné z důvodu opožděného účetního zápisu.

Právní rámec

Celní právo Společenství

- 2 Během období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 1996, na které se vztahuje tato žaloba byly postupně použitelné různé, i když podstatou shodné, právní předpisy.
- 3 Pokud jde o režim tranzitu Společenství, použila se během roku 1993 nařízení Rady (EHS) č. 2726/90 ze dne 17. září 1990 o tranzitu Společenství (Úř. věst. L 262, s. 1) a nařízení č. 1214/92, ve znění nařízení Komise (EHS) č. 3712/92 ze dne 21. prosince 1992 (Úř. věst. L 378, s. 15, dále jen „nařízení č. 1214/92“).

- 4 Co se týče režimu celního dluhu, použila se během roku 1993 nařízení Rady (EHS) č. 2144/87 ze dne 13. července 1987 o celním dluhu (Úř. věst. L 201, s. 15), ve znění nařízení Rady (EHS) č. 4108/88 ze dne 21. prosince 1988 (Úř. věst. L 361, s. 2, dále jen „nařízení č. 2144/87“), a nařízení Komise (EHS) č. 597/89 ze dne 8. března 1989, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 2144/87 (Úř. věst. L 65, s. 11).
- 5 V oblasti zúčtování a vybrání celního dluhu se během roku 1993 použila nařízení Rady (EHS) č. 1854/89 ze dne 14. června 1989 o účtování a podmínkách platby dovozního nebo vývozního cla při vzniku celního dluhu (Úř. věst. L 186, s. 1).
- 6 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „kodex“), kodifikovalo právní předpisy v oblasti celního práva Společenství. Kodex je proveden prováděcím nařízením. Tyto texty jsou použitelné od 1. ledna 1994.
- 7 S ohledem na meritorní shodnost rozlišných režimů celního práva použitelných postupně během období, na které se vztahuje projednávaná žaloba pro nesplnění povinnosti, odkazují účastníci řízení ve svých argumentacích před Soudním dvorem převážně pouze na předpisy použitelné od 1. ledna 1994, tedy na kodex a prováděcí nařízení. Z tohoto důvodu je v následující tabulce obsažen jednoduchý výčet ustanovení použitelných postupně během sporných období. Naopak znění ustanovení kodexu a prováděcího nařízení jsou uvedena po této tabulce.

Kalendářní rok 1993	Kalendářní roky 1994 a 1995
článek 1 a čl. 3 odst. 2 písm. a) nařízení č. 2726/90	čl. 91 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) kodexu
čl. 11 odst. 1 písm. a) a b) nařízení č. 2726/90	čl. 96 odst. 1 písm. a) kodexu
čl. 2 odst. 1 písm. c) nařízení č. 2144/87	článek 203 kodexu
čl. 2 odst. 1 písm. d) nařízení č. 2144/87	článek 204 kodexu
čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1854/89	čl. 217 odst. 1 kodexu
čl. 3 odst. 3 nařízení č. 1854/89	čl. 218 odst. 3 kodexu
článek 4 nařízení č. 1854/89	článek 219 kodexu
čl. 6 odst. 1 a článek 7 nařízení č. 1854/89	čl. 221 odst. 1 a 3 kodexu
čl. 22 odst. 1 a 4 nařízení č. 2726/90	čl. 356 odst. 1 a 5 prováděcího nařízení
čl. 34 odst. 3 nařízení č. 2726/90	článek 378 prováděcího nařízení
článek 49 nařízení č. 1214/92	článek 379 prováděcího nařízení
článek 50 nařízení č. 1214/92	článek 380 prováděcího nařízení

Kodex

- 8 Podle čl. 91 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) kodexu:

„1. Režim vnějšího tranzitu umožňuje přepravu mezi dvěma místy přes celní území Společenství:

- a) zboží, které není zbožím Společenství, aniž by toto zboží podléhalo dovozním clům a dalším poplatkům nebo obchodněpolitickým opatřením;

[...]

2. Přeprava podle odstavce 1 se uskutečňuje:

[...] v režimu vnějšího tranzitu Společenství,

[...]“

- 9 Podle čl. 96 odst. 1 písm. a) a b) kodexu:

„Hlavním povinným je držitel režimu vnějšího tranzitu Společenství. Je povinen:

- a) předložit zboží ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu a dodržet přitom opatření přijatá celními orgány ke ztotožnění zboží;

- b) dodržovat předpisy vztahující se na tranzitní režim Společenství.“

10 Podle článku 203 kodexu:

„1. Celní dluh při dovozu zboží vzniká

— odnětím zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu.

2. Celní dluh vzniká okamžikem, kdy je zboží odňato celnímu dohledu.

3. Dlužníky jsou

— osoba, která zboží odňala celnímu dohledu,

— každá osoba, která se tohoto odnětí zúčastnila a byla nebo měla si být vědoma, že zboží je odnímáno celnímu dohledu,

- každá osoba, která získala nebo držela dotyčné zboží a v okamžiku získání nebo přijetí zboží si byla nebo měla být vědoma, že zboží bylo odňato celnímu dohledu,

- případně také osoba, která má plnit povinnosti vyplývající z dočasného uskladnění zboží nebo z použití celního režimu, do kterého bylo zboží propuštěno“.

11 Podle článku 204 kodexu:

„1. Celní dluh při dovozu zboží vzniká

- a) nesplněním některé povinnosti vyplývající z dočasného uskladnění zboží, které podléhá dovoznímu clu, nebo z použití z celního režimu, do něžž bylo toto zboží propuštěno,

nebo

- b) nedodržením některé podmínky stanovené pro propuštění zboží do daného režimu nebo pro udělení snížené nebo nulové sazby dovozního cla z důvodu použití zboží ke zvláštním účelům,

v jiných případech, než jsou uvedeny v článku 203, pokud se nezjistí, že tyto nedostatky nemají zásadní vliv na správné provádění dočasného uskladnění nebo daného celního režimu.

2. Celní dluh vzniká buď okamžikem, kdy přestane být plněna povinnost, jejímž nesplněním celní dluh vzniká, nebo okamžikem, kdy je zboží propuštěno do daného režimu, zjistí-li se dodatečně, že podmínky stanovené pro přiznání snížené nebo nulové sazby dovozního cla z důvodu použití zboží ke zvláštním účelům nebyly ve skutečnosti splněny.

3. Dlužníkem je osoba, která má buď plnit povinnosti vyplývající z dočasného uskladnění zboží podléhajícího dovoznímu clu nebo z použití režimu, do něž bylo toto zboží propuštěno, nebo plnit podmínky spojené s propuštěním zboží do daného režimu.“

12 Článek 215 kodexu stanoví:

„1. Celní dluh vzniká na místě, kde nastaly skutečnosti vedoucí ke vzniku celního dluhu.

2. Není-li možno určit místo podle odstavce 1, má se za to, že celní dluh vzniká na místě, kde se podle zjištění celních orgánů zboží nacházelo v situaci vedoucí ke vzniku celního dluhu.

3. Jestliže není celní režim ve vztahu k určitému zboží ukončen, má se za to, že celní dluh vznikl na místě, kde zboží

— bylo do tohoto režimu propuštěno,

nebo

— vstoupilo v tomto režimu do Společenství.

4. Jestliže informace dostupné celním orgánům umožní zjistit, že celní dluh vznikl již dříve, v okamžiku, kdy se zboží nacházelo na jiném místě, má se za to, že celní dluh vznikl na místě, o kterém lze zjistit, že se na něm zboží nacházelo k časově nejvzdálenějšímu okamžiku, ke kterému lze zjistit existenci celního dluhu.“

13 Článek 217 odst. 1 kodexu uvádí:

„Celní orgány vypočtou výši dovozního cla nebo vývozního cla vyplývající z celního dluhu (dále jen „částku cla“), jakmile mají potřebné údaje, a zapíší ji do účetních dokladů nebo na jiný rovnocenný nosič údajů (zaúčtování).“

14 Na základě čl. 218 odst. 3 kodexu:

„Vznikl-li celní dluh za jiných podmínek, než které jsou uvedeny v odstavci 1, je nutno odpovídající částku cla zaúčtovat do dvou dnů ode dne, kdy celní orgány mohou

a) vypočítat částku příslušného cla,

a

b) určit dlužníka.“

15 V souladu s článkem 219 kodexu:

„1. Lhůty pro zaúčtování stanovené v článku 218 lze prodloužit

a) z důvodů vyplývajících ze správního uspořádání členských států, a zejména tehdy, jsou-li účty centralizovány, a

b) brání-li zvláštní okolnosti celním orgánům, aby tyto lhůty dodržely.

Takto prodloužené lhůty nesmí být delší než 14 dní.

2. Lhůty uvedené v odstavci 1 se nepoužijí za nepředvídatelných okolností nebo v případech vyšší moci.“

16 Podle čl. 221 odst. 1 a 3 kodexu:

„1. Jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.

[...]

3. Sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. Avšak jestliže celní orgány nemohly určit přesnou částku cla dlužnou ze zákona následkem trestného činu, lze toto sdělení provést i po uplynutí zmíněné tříleté lhůty, pokud to platné předpisy dovolují.“

17 Článek 236 odst. 1 kodexu stanoví:

„Dovozní nebo vývozní clo se vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zapláceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2.

Dovozní nebo vývozní clo se promine, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zaúčtováno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2.

Clo se nevrátí ani nepromine, jestliže skutečnosti, které vedly k zaplacení nebo k zaúčtování částky, která nebyla dlužná ze zákona, vyplývají z úmyslného jednání zúčastněné osoby.“

Prováděcí nařízení

18 Podle čl. 356 odst. 1 a 5 prováděcího nařízení:

„1. Celním orgánům se předkládá zboží a prohlášení T1.

[...]

5. Je-li zboží předloženo celnímu úřadu určení po uplynutí lhůty stanovené celním úřadem odeslání, považuje se lhůta za dodržanou, je-li celnímu úřadu určení věrohodně prokázáno, že nedodržení lhůty bylo způsobeno okolnostmi, jež nelze přičítat dopravci nebo hlavnímu povinnému.“

19 Článek 378 prováděcího nařízení uvádí:

„1. Aniž je dotčen článek 215 kodexu, jestliže zásilka nebyla předložena celnímu úřadu určení a jestliže nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalostí, považuje se toto porušení předpisů nebo nesrovnalosti za spáchané

— v členském státě, o jehož celní úřad odeslání se jedná,

— v členském státě, o jehož celní úřad tranzitu se jedná při vstupu do Společenství a kterému bylo odevzdáno potvrzení o přestupu hranice,

není-li ve lhůtě stanovené v čl. 379 odst. 2 celním orgánům věrohodně prokázáno řádné provedení operace nebo místo, na kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti skutečně spáchány.

2. Jestliže se porušení předpisů nebo nesrovnalosti při neexistenci takového důkazu považují za spáchané v členském státě odeslání nebo v členském státě vstupu ve smyslu odst. 1 druhé odrážky, uloží tento členský stát cla a jiné dávky týkající se daného zboží podle předpisů Společenství nebo podle vnitrostátních předpisů.

3. Jestliže se před uplynutím lhůty tří let ode dne registrace prohlášení T1 zjistí členský stát, ve kterém byly spáchány porušení předpisů nebo nesrovnalosti, uloží tento členský stát cla a ostatní poplatky (s výjimkou těch, které se ukládají podle odstavce 2 jako vlastní příjmy Společenství) týkající se daného zboží podle předpisů Společenství nebo podle vnitrostátních předpisů. Jakmile se prokáže zaplacení těchto cel a ostatních dávek, vrátí se původně uložená cla a ostatní poplatky (s výjimkou těch, které byly uloženy podle odstavce 2 jako vlastní příjmy Společenství).

4. Záruka, která se vztahuje na uskutečněnou tranzitní operaci, se uvolní teprve po uplynutí uvedené tříleté lhůty nebo případně po zaplacení cla nebo jiných dávek platných v členském státě, v němž byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti skutečně spáchány.

Členské státy přijmou opatření potřebná k zamezení porušování předpisů a nesrovnalostí a k jejich účinnému trestání.“

20 Podle článku 379 prováděcího nařízení:

„1. Jestliže zásilka nebyla předložena celnímu úřadu určení a jestliže nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti, oznámí to celní úřad odesláním hlavnímu

povinnému co nejdříve, nejpozději však před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzitní režim Společenství.

2. V oznámení podle odstavce 1 musí být uvedena zejména lhůta, ve které je celnímu úřadu odeslání třeba věrohodně prokázat řádné provedení tranzitní operace nebo skutečné místo porušení předpisů nebo nesrovnalostí. Tato lhůta činí tři měsíce ode dne oznámení podle odstavce 1. Není-li tento důkaz předložen, uloží příslušný členský stát po uplynutí lhůty odpovídající clo a ostatní dávky. Jestliže tento členský stát není členským státem, v němž se nachází celní úřad odeslání, sdělí tyto skutečnosti neprodleně uvedenému členskému státu.“

21 V souladu s článkem 380 prováděcího nařízení:

„Řádné provedení tranzitní operace ve smyslu čl. 378 odst. 1 se příslušným orgánům věrohodně prokazuje zejména:

a) předložením dokladu potvrzeného celními orgány, z něž vyplývá, že dotyčné zboží bylo předloženo celnímu úřadu určení nebo v případech uvedených v článku 406 schválenému příjemci. Tento doklad musí obsahovat údaje nezbytné ke ztotožnění zboží;

nebo

- b) předložením celního dokladu o propuštění pro domácí spotřebu vystaveného ve třetí zemi nebo opisu nebo fotokopie tohoto dokladu; opis nebo fotokopie musí ověřit buď subjekt, který vydal prvopis dokladu, orgán dotyčné třetí země nebo orgán členského státu. Tento doklad musí obsahovat údaje nezbytné ke ztotožnění zboží.“

22 Článek 859 prováděcího nařízení stanoví:

„Následující nedostatky se považují za nedostatky, které nemají zásadní vliv na správné provádění dočasného uskladnění ani daného celního režimu ve smyslu čl. 204 odst. 1 kodexu, jestliže

- se nejedná o pokus odnětí zboží celnímu dohledu,
- nevznikají hrubou nedbalostí zúčastněné osoby, a
- jsou dodatečně splněny veškeré formality potřebné k napravení situace daného zboží:
 - 1) překročení lhůty, ve které musí být zboží přiděleno některé celně schválené určení stanovené v rámci dočasného uskladnění nebo daného celního režimu, pokud by tato lhůta byla prodloužena, kdyby o to zúčastněná osoba včas požádala;

- 2) překročení lhůty pro předložení zboží celnímu úřadu určení u zboží propuštěného do některého tranzitního režimu, je-li zboží předloženo později;
- 3) okolnost, že zboží se podrobilo manipulaci bez předchozího povolení celních orgánů, u zboží dočasně uskladněného nebo propuštěného do režimu uskladňování pod celním dohledem, jestliže by tyto manipulace byly povoleny, kdyby o to bylo požádáno;
- 4) použití zboží za jiných podmínek, než které jsou stanoveny v povolení u zboží propuštěného do režimu dočasněho použití, pokud by toto použití bylo povoleno v témže režimu, kdyby o to bylo požádáno;
- 5) nepovolené přemístění zboží u zboží dočasně uskladněného nebo propuštěného do některého celního režimu, pokud toto zboží může být předloženo celním orgánům na jejich žádost;
- 6) výstup zboží z celního území Společenství nebo jeho umístění do svobodného pásma či svobodného skladu bez splnění předepsaných formalit u zboží dočasně uskladněného nebo propuštěného do některého celního režimu;
- 7) převod zboží bez oznámení celním orgánům dříve, než dosáhlo stanoveného určení, u zboží, na něž se s ohledem na jeho zvláštní použití uplatňuje zvýhodněné sazební zacházení, pokud

a) je převod zaznamenán v evidenci zboží zcizitele,

a

b) nabyvatel je držitelem oprávnění týkajícího se dotyčného zboží.“

Režim vlastních zdrojů Společenství

²³ V souladu s čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) rozhodnutí Rady 88/376/EHS, Euratom ze dne 24. června 1988 o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 185, s. 24; Zvl. vyd. 01/01, s. 176):

„Následující příjmy tvoří vlastní zdroje plynoucí do rozpočtu Společenství:

a) dávky, prémie, doplňkové nebo vyrovnávací částky, dodatečné částky nebo položky a jiné poplatky, které vyměřily nebo vyměří orgány Společenství v obchodu s třetími zeměmi v rámci společné zemědělské politiky, jakož i dávky a jiné poplatky stanovené v rámci společné organizace trhu cukrem;

- b) cla podle Společného celního sazebníku a jiná cla, která vyměřily nebo vyměří orgány Společenství v obchodu s třetími zeměmi, jakož i cla na výrobky spadající do působnosti Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli.“

24 Podle článku 2 nařízení č. 1552/89:

„1. Pro účely použití tohoto nařízení se nároky Společenství na vlastní zdroje uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom považují za vyměřené, jakmile je o dlužné částce vyrozuměn příslušným orgánem členského státu dlužník. Toto vyrozumění je provedeno jakmile je dlužník známý a částka cla může být vypočtená příslušnými správními orgány, při dodržení všech ustanovení práva Společenství použitelných v této oblasti.

2. Musí-li být vyrozumění opraveno, použije se odstavec 1.“ *(neoficiální překlad)*

25 Článek 11 téhož nařízení stanoví:

„V případě jakéhokoli zpoždění v připisování částek na účet uvedený v čl. 9 odst. 1 zaplatí dotyčný členský stát úrok vypočtený podle úrokové míry uplatňované ke dni uplynutí lhůty na peněžním trhu daného členského státu na krátkodobé operace financování zvýšené o dva procentní body. Tato úroková míra se zvyšuje o 0,25 procentního bodu za každý měsíc prodlení. Takto zvýšená sazba se použije na celou dobu prodlení.“ *(neoficiální překlad)*

Postup před zahájením soudního řízení

- 26 Dopisem ze dne 12. ledna 1996 Komise předala německým orgánům zprávu o kontrole tradičních vlastních zdrojů, kterou provedla v Německu mezi 6. a 17. březnem 1995. V této zprávě Komise ohledně let 1993 a 1994 konstatuje určitá zpoždění v rámci režimu celního tranzitu, která byla podle tohoto orgánu způsobena pozdním poskytnutím dotčených vlastních zdrojů. Podle Komise byla tato zpoždění výsledkem nedodržení čtrnáctiměsíční lhůty předepsané v článku 49 nařízení č. 1214/92 a článku 379 prováděcího nařízení, ve spojení s čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1552/89.
- 27 Jelikož Komise shledala, že opožděné poskytnutí vlastních zdrojů má za následek úroky z prodlení podle článku 11 nařízení č. 1552/89, požádala německé orgány, aby zejména neprodleně zahájily celní řízení u regionálních finančních ředitelství ohledně všech neuzavřených dokladů T1 doručených před více než čtrnácti měsíci, aby přezkoumaly pozdní poskytnutí vlastních zdrojů a aby ji o tom informovaly a aby jí sdělily seznam uvádějící pro všechna regionální ředitelství zpoždění, pokud jde o dodatečná vybrání týkající se tranzitních režimů nevyřízených od 1. ledna 1993.
- 28 Druhá kontrola provedená Komisí v průběhu měsíce listopadu 1997, jež se týkala let 1995 a 1996, ukázala další případy překročení čtrnáctiměsíční lhůty uvedené v článku 49 nařízení č. 1214/92 a článku 379 prováděcího nařízení.
- 29 Důvod, kterého se dovolávají německé celní orgány pro odůvodnění tohoto překročení, tedy že nejprve usilovaly o ztotožnění příjemce nebo odesílatele zboží

pro účely zaplacení, Komise zamítla s ohledem na jasné znění článku 49 nařízení č. 1214/92 a článku 379 prováděcího nařízení.

- 30 Komise vyzvala německé orgány, aby zahájily celní řízení pro všechny doklady T1 vydané v období posledních čtrnácti měsíců a které ještě nebyly uzavřeny, aby jí oznámily zpoždění ve stanovení cla, aby zajistily do budoucna zahájení celního řízení pro neuzavřené tranzitní doklady ve lhůtě čtrnácti měsíců a aby odpověděly na její předchozí kontrolní zprávu.
- 31 Ve svém dopise ze dne 28. dubna 1998 německé orgány, aniž by zpochybnily překročení lhůty čtrnácti měsíců, uplatnily, že neměly povinnost vybírat clo nejpozději čtrnáct měsíců ode dne registrace dokladu T1. Článek 379 prováděcího nařízení podle nich neobsahuje prekluzivní lhůtu, nýbrž pouze indikativní lhůtu. Celní úřad odeslání měl pro vybrání cla od dlužníka k dispozici ještě dostatek času s ohledem na lhůtu tří let uvedenou v čl. 221 odst. 3 kodexu. Proto se nemůže jednat o úrok z prodlení podle článku 11 nařízení č. 1552/89.
- 32 Dopisem ze dne 14. července 1998 Komise znovu požádala německé orgány, aby nejpozději dne 1. září 1998 předložily informace požadované v její zprávě o kontrole z roku 1995 za účelem vypočtení úroků z prodlení na základě článku 11 nařízení č. 1552/89.
- 33 Ve svém dopise ze dne 18. září 1998 německé orgány zopakovaly a potvrdily své argumenty, které předložily již v dopise ze dne 28. dubna 1998 týkajícím se zprávy

o kontrole z roku 1997. Informace opětovně vyžadované inspektory Komise v této zprávě jim nebyly sděleny.

- 34 Dne 15. listopadu 1999 zaslala Komise německým orgánům výzvu dopisem, ve které opakuje svůj názor, jak je uveden výše, a vyzvala je k předložení vyjádření v této věci ve lhůtě dvou měsíců.
- 35 Ve své odpovědi ze dne 1. února 2000 předané dopisem ze dne 24. února německá vláda potvrzuje svůj názor, podle kterého lhůta čtrnácti měsíců je pouze indikativní, tedy že výběr cla může ještě být proveden i po uplynutí této lhůty, pokud šetření trvalo déle než jedenáct měsíců. Mimoto uplatňuje, že v mnoha případech není možné ukončit šetření ve lhůtě jedenácti měsíců, vzhledem k tomu, že výměna informací mezi členskými státy může zabrat více času. Kromě toho podle článků 217 a 221 kodexu je za účelem výběru cla v případě nedostatku informací nezbytných pro výpočet a zúčtování cla vždy poskytnuta celková tříletá lhůta.
- 36 Ve svém odůvodněném stanovisku ze dne 19. července 2000 Komise zejména zdůrazňuje, že argumentace Spolkové republiky Německo není v souladu s jasným zněním článku 379 prováděcího nařízení. Mimoto ze smyslu a účelu tohoto ustanovení vyplývá, že zrychlené řízení je nezbytné k tomu, aby byly rychle zjištěny nesrovnalosti.
- 37 Ve sdělení ze dne 14. září 2000, předaném dopisem z téhož dne, německá vláda informovala Komisi, že setrvává na své pozici. Za těchto podmínek se Komise rozhodla podat tuto žalobu.

K žalobě

- 38 Svou žalobou se Komise zaprvé domáhá, aby Soudní dvůr shledal, že Spolková republika Německo porušila čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení, jež vstoupilo v planost dne 1. ledna 1994 a čl. 49 odst. 2 třetí větu nařízení č. 1214/92, použitelného během roku 1993, ve spojení s článkem 2 nařízení č. 1552/89 tím, že neposkytla včas k dispozici vlastní zdroje v případech opožděného uzavření operací vnějšího tranzitu Společenství provedených během let 1993 až 1996.
- 39 Komise zadruhé navrhuje, aby Soudní dvůr uložil Spolkové republice Německo povinnost „zaplatit do rozpočtu Společenství úroky dlužné v případě opožděného účetního zápisu“ podle článku 11 nařízení č. 1552/89, za období do 31. května 2000, a podle článku 11 nařízení č. 1150/2000 za období po 31. květnu 2000.

K přípustnosti

Argumenty účastníků řízení

- 40 Německá vláda vyjadřuje pochybnost ohledně přípustnosti žaloby jako celku. Řízení o nesplnění povinností směřuje k tomu, aby ustala existující neplnění povinností. Existence nesplnění povinností se posuzuje výlučně ve vztahu k tomu, zda se členský stát v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nacházel v situaci neslučitelné s právem Společenství. Komise přitom netvrdí, že Spolková republika Německo porušila právo Společenství v okamžiku uplynutí lhůty

stanovené odůvodněným stanoviskem na září 2000. Je nesporné, že dlouho před tímto datem německá vláda využila připomínky kontrolorů Komise k tomu, aby vyzvala celní úřady, aby ještě přísněji dodržovaly lhůty obsažené v článku 379 prováděcího nařízení, aniž by však odstoupila od svého tvrzení, podle kterého tyto lhůty nejsou, na rozdíl od názoru Komise, lhůtami závaznými.

- 41 Naopak Komise se domnívá, že žaloba je přípustná. Porušení totiž trvá, neboť úroky vzniklé z důvodu dotčeného opožděného zaplacení nebyly zaplacený do rozpočtu Společenství, takže se podle ní jedná zjevně o trvajících neplnění povinnosti.
- 42 Německá vláda rovněž zpochybňuje přípustnost žaloby v tom, že Komise ve druhé části svých návrhů usiluje o to, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit do rozpočtu Společenství splatné úroky z důvodu opožděného připsání na její účet. Z čl. 228 odst. 1 ES vyplývá, že v řízení o nesplnění povinnosti se Soudní dvůr musí omezit pouze na konstatování posledně uvedeného a že vnitrostátním orgánům je ponecháno, aby určily následky, které musí vyvodit z takového konstatování s tím, že nesplnění povinnosti musí neprodleně ustát. Je tedy třeba odmítnout jako nepřipustnou druhou část návrhů, neboť tento návrh Komise představuje pouze žalobu na zaplacení údajně dlužných úroků.
- 43 Komise namítá, že článek 11 nařízení č. 1552/89 stanoví jasnou a bezpodmínečnou povinnost zaplatit úroky z prodlení. Soudní dvůr již na tuto povinnost odkázal v jiných žalobách pro nesplnění povinnosti (rozsudek ze dne 20. března 1986, Komise v. Německo, 303/84, Recueil, s. 1171, bod 19). Mimoto článek 228 ES nebrání Soudnímu dvoru činit užitečná prohlášení se zřetelem k tomu, aby zjištěné neplnění povinnosti ustalo. Konečně co se týče způsobu, jakým má neplnění povinnosti ustát, není dána posuzovací pravomoc členského státu, neboť zaplacení

předmětných úroků z prodlení je jedinou možností, jak vykonat rozsudek, kterým bylo konstatováno nesplnění povinnosti.

Závěry Soudního dvora

- 44 Co se týče prvního tvrzeného důvodu nepřipustnosti, vycházejícího z toho, že v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku dodržovaly německé orgány lhůty stanovené v článku 379 prováděcího nařízení, je třeba v tomto ohledu připomenout, že i za předpokladu, že by tomu tak bylo, Spolková republika Německo odmítá zaplatit úroky z prodlení požadované Komisí za období uvedené v projednávané žalobě, tedy roky 1993 až 1996, během kterého byla překročena těchto lhůt zjištěna a tímto členským státem uznána.
- 45 Přitom, jak to vyplývá z ustálené judikatury (viz zejména rozsudek ze dne 16. května 1991, Komise v. Nizozemí, C-96/89, Recueil, s. I-2461, bod 38), povinnosti vyměřit vlastní zdroje Společenství, tyto zdroje připsat na účet Komise v předepsaných lhůtách a konečně zaplatit úrok z prodlení, jsou vzájemně neoddělitelné.
- 46 Tedy za předpokladu, že žalobní důvod Komise vycházející z prodlení v zohlednění částky celního dluhu a v připsání odpovídajících vlastních zdrojů na účet Komise by byl opodstatněný, není možné vyloučit, že v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nebyly odstraněny všechny následky nesplnění povinnosti, a zejména zaplacení úroků z prodlení na základě nařízení č. 1552/89. V důsledku toho existuje právní zájem na tom, aby bylo případně určeno, že ke tvrzenému nesplnění povinnosti došlo.
- 47 První důvod nepřipustnosti musí být proto zamítnut.

- 48 Pokud jde o druhý důvod nepřipustnosti, omezený na druhou část návrhů, je třeba připomenout, že v této části žaloby Komise navrhuje, aby Soudní dvůr Spolkové republiky Německo uložil „zaplatit do rozpočtu Společenství úroky vzniklé dlužné v případě opožděného účetního zápisu“ podle článku 11 nařízení č. 1552/89 za období do 31. května 2000, a podle článku 11 nařízení č. 1150/2000 za období následující po 31. květnu 2000.
- 49 Je nesporné, že předmětem žaloby podané na základě článku 226 ES je určit, že členský stát nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Společenství. Určení takového nesplnění zavazuje přímo podle samotného znění článku 228 ES dotčený členský stát k tomu, aby přijal opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora. Soudní dvůr naproti tomu nemůže takovému státu nařídít přijetí konkrétních opatření.
- 50 V důsledku toho se Soudní dvůr nemůže v rámci žaloby pro nesplnění povinnosti vyslovit k důvodům vztahujícím se k návrhům směřujícím, jako v projednávaném případě, k tomu, aby přikázal členskému státu zaplatit úroky z prodlení.
- 51 Návrh v projednávané žalobě v rozsahu, v němž je jeho předmětem zaplacení úroků z prodlení na základě článku 11 nařízení č. 1552/89, musí být za těchto podmínek prohlášen za nepřipustný, a tedy důvod dovolávaný na podporu této části návrhu, vycházející z porušení tohoto článku, je třeba odmítnout jako nepřipustný.
- 52 Za těchto podmínek bude přezkoumání projednávané žaloby omezeno na posouzení důvodu vycházejícího ze zpoždění, se kterým dala Spolková republika Německo během let 1993 až 1996 k dispozici vlastní zdroje, při porušení článku 49 nařízení č. 1214/92 nebo článku 379 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1552/89.

K věci samé

Argumenty účastníků řízení

- 53 Komise uplatňuje, že ze znění článku 379 prováděcího nařízení a článku 49 nařízení č. 1214/92, jakož i z cíle sledovaného zákonodárcem Společenství, vyplývá, že tato ustanovení zavazují celní orgány k zajištění dodatečného vybrání celních dluhů v co nejkratších lhůtách, a nejpozději ve lhůtě čtrnácti měsíců, když tyto orgány znají dlužníka a vyzumí jej o výši dlužného cla (čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1552/89).
- 54 Účelem článku 379 prováděcího nařízení je podnítit celní orgány k co nejrychlejšímu možnému jednání za účelem zamezení negativních vlivů na rozpočet Společenství. Riziko nemožnosti vyměření celního dluhu se zvyšuje s během času (dlužník, jehož pobyt je neznámý nebo je v úpadku). Lhůta čtrnácti měsíců, použitelná pouze výjimečně, je tedy maximální lhůtou, která pokud není dodržena způsobí opožděné poskytnutí vlastních zdrojů dotčeným členským státem.
- 55 Nedodržení lhůt stanovených v článku 379 prováděcího nařízení poškozuje zájmy Společenství, a kromě toho těch dalších členských států, které by musely v případě opožděného připsání vlastních zdrojů doplnit případné finanční potřeby rozpočtu Společenství.
- 56 Spolková republika Německo uplatňuje, že ani článek 379 prováděcího nařízení ani článek 49 nařízení č. 1214/92 neurčují orgánům žádnou maximální nebo prekluzivní lhůtu.

- 57 Samotné znění čl. 379-odst. 1 prováděcího nařízení již prokazuje, že není stanovena žádná prekluzivní lhůta. Toto ustanovení také neslouží zájmu Společenství na rychlém vybrání cla, které je upraveno výlučně v článku 217 a následujících kodexu. Pravidla v článku 378 a následujících prováděcího nařízení, založená na článku 215 ES, se týkají otázky předcházející vybrání, tedy prokázání skutečností jej zakládajících, které může být opožděno určitými okolnostmi.
- 58 Německá vláda podotýká, že pokud vyšetřování nabere zpoždění, německé celní orgány nemohou dodržet lhůtu jedenácti měsíců, nejčastěji z důvodu okolností, které jim ani nelze přičítat, ale za které musí nést odpovědnost celní správy jiných členských států.
- 59 Článek 379 odst. 2 prováděcího nařízení ani odstavec 1 téhož článku neukládají celním orgánům maximální lhůtu. Ze samotného znění tohoto ustanovení vyplývá, že zákonodárce Společenství nevyžaduje, aby orgány již v okamžiku uplynutí nebo před uplynutím lhůty tří měsíců vybraly cla a dávky.
- 60 Kdyby byly důkazní prostředky předloženy krátce před uplynutím uvedené tříměsíční lhůty, měly by celní orgány povinnost prověřit jejich průkazní hodnotu. Mimoto by deklarant mohl předložit alternativní důkazní prostředky ve smyslu článku 380 prováděcího nařízení. Pouze po ukončení svého přezkumu jsou celní orgány schopny případně konstatovat existenci celního dluhu a určit jeho výši, jakož i totožnost dlužníka. Přitom tato prověření mohou být někdy trvat velmi dlouho.
- 61 Kromě toho nic neumožňuje dospět k závěru, že členské státy mají povinnost ve vztahu ke Společenství přistoupit k vybrání a poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů, zatímco ve vztahu k dlužníkům celního dluhu mohou přistoupit k vybrání po

čtrnáctiměsíční lhůtě. Pro celní orgány je závazná pouze tříletá lhůta stanovená v čl. 221 odst. 3 kodexu.

- 62 Německá vláda rovněž uplatňuje, že i kdyby byly obě tyto lhůty považovány za závazné, nebylo by je možné sčítat, jelikož se týkají odlišných adresátů. Článek 379 odst. 1 prováděcího nařízení podněcuje totiž orgány členských států k provedení vyšetřování co nejdříve a k rychlé spolupráci, zatímco jeho odstavec 2 podněcuje hlavního povinného k aktivní spolupráci na objasnění situace pod hrozbou povinnosti zaplatit clo v členském státu celního úřadu odeslání. Přitom logicky mohou být sčítány pouze maximální lhůty, které jsou určeny stejným adresátům.
- 63 Ostatně ke lhůtám uvedeným v čl. 379 odst. 1 a 2 prováděcího nařízení se nezbytně přičte lhůta, ve které musí celní orgány provést vyšetřování a prověření důkazních prostředků uvedených v článku 380 téhož nařízení.
- 64 Ustanovení o zohlednění částky celního dluhu a jejím sdělení jsou konečně předmětem článků 217 až 221 kodexu. Dokud nejsou k dispozici údaje nezbytné pro výpočet a zohlednění dávek poskytuje zákonodárce Společenství tříletou lhůtu pro vybrání cla.
- 65 Podle belgické vlády, vedlejšího účastníka podporujícího návrhy žalované vlády, nepředstavuje uplynutí čtrnácti měsíců ani konečné datum, ani prekluzivní lhůtu, ale

pořádkovou lhůtu, která označuje okamžik zahájení řízení k vyměření celního dluhu členským státem.

- 66 Podle téže vlády vyměření celního dluhu předpokládá, že v souladu s článkem 220 a následujícími kodexu má členský stát k dispozici dostatek času. V okamžiku uplynutí čtrnáctiměsíční lhůty nemá celní orgán k dispozici všechny údaje nezbytné pro výpočet dotčeného celního dluhu.

Závěry Soudního dvora

- 67 Je třeba rovnou poznamenat, že německá vláda nezpochybňuje skutková zjištění Komise týkající se celních dluhů vzniklých v důsledku nesrovnalostí spáchaných v režimu vnějšího tranzitu Společenství, dluhů, které během období uvedeného v projednávané žalobě, tedy v letech 1993 až 1996, nebyly předmětem řízení k vybrání ze strany německých celních orgánů v dvoudenní lhůtě stanovené v článku 218 kodexu po uplynutí tříměsíční lhůty zmíněné v čl. 379 odst. 2 třetí větě prováděcího nařízení a dříve použitelných odpovídajících ustanoveních. Nicméně na rozdíl od Komise se tato vláda domnívá, že zahájením řízení k vybrání cla několik měsíců po uplynutí této tříměsíční lhůty neporušila své povinnosti vyplývající z celního práva Společenství.
- 68 V tomto ohledu je namístě připomenout, že podle čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení jestliže zásilka nebyla předložena celnímu úřadu určení a jestliže nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti, oznámí to celní úřad odesláním hlavnímu povinnému co nejdříve, nejpozději však před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzitní režim Společenství.

- 69 Pokud v rozsudku ze dne 14. listopadu 2002, SPKR (C-112/01, Recueil, s. I-10655, bod 40) Soudní dvůr rozhodl, že nedodržení jedenáctiměsíční lhůty samo o sobě nezamezuje vybrání celního dluhu od hlavního povinného, pak rovněž v bodu 34 téhož rozsudku poznamenal, že uvedená lhůta je určena správním orgánům a jejím účelem je zajistit, aby tyto orgány rychle a jednotně používaly předpisy v oblasti zaplacení celního dluhu za účelem rychlého poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů Společenství. Tudíž dodržování jedenáctiměsíční lhůty, které nemá dopad na vymahatelnost celního dluhu, má pro členské státy nicméně závazný charakter s ohledem na jejich povinnosti podle práva Společenství týkající se poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů Společenství.
- 70 Kromě toho v souladu s čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení musí oznámení uvedené v odstavci 1 tohoto článku obsahovat zejména lhůtu, ve které je celnímu úřadu odeslání třeba věrohodně prokázat řádné provedení tranzitní operace nebo skutečné místo porušení předpisů. Tato lhůta činí tři měsíce ode dne oznámení podle odstavce 1 uvedeného článku. Pokud není v okamžiku uplynutí této lhůty uvedený důkaz předložen, „uloží“ příslušný členský stát po uplynutí lhůty odpovídající clo a ostatní dávky.
- 71 V bodech 24 a 25 rozsudku ze dne 20. ledna 2005, Honeywell Aerospace (C-300/03, Sb. rozh., s. I-689) Soudní dvůr rozhodl, že ze samotného znění čl. 378 odst. 1 a čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení vyplývá, že požadavek, aby celní úřad odeslání oznámil hlavnímu povinnému lhůtu, ve které musí být předloženy požadované důkazy, má závazný charakter a toto oznámení musí předcházet vybrání celního dluhu. Tato lhůta slouží k ochraně zájmů hlavního povinného tím, že mu poskytuje tři měsíce na případné předložení důkazu řádného provedení tranzitní operace nebo místa, kde byly nesrovnalost nebo porušení předpisů skutečně spáchány. Členský stát, o jehož celní úřad odeslání se jedná, tedy může vybrat dovozní clo, jen pokud zejména oznámil hlavnímu povinnému, že disponuje tříměsíční lhůtou pro předložení požadovaných důkazů a hlavní povinný je v této lhůtě neposkytl.

- 72 Z výše uvedených úvah vyplývá, že v případě, kdy jako v projednávané žalobě sporné zásilky nebyly předloženy celnímu úřadu určení a nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti, celní úřad odesláním to musí, v zájmu rychlého poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů Společenství, oznámit hlavnímu povinnému co nejdříve, nejpozději však před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzitní režim Společenství. Toto oznámení musí sdělovat zúčastněné osobě, že má tříměsíční lhůtu na to, aby celnímu úřadu odesláním věrohodně prokázala řádné provedení tranzitní operace nebo skutečné místo porušení, předpisů nebo nesrovnalostí. Pokud v této lhůtě není tento důkaz předložen, „vybere“ příslušný členský stát celní dluh.
- 73 V tomto kontextu čl. 217 odst. 1 kodexu stanoví, že výši dovozního cla nebo vývozního cla vyplývající z celního dluhu musí „vypočítat“ celní orgány, jakmile „mají potřebné údaje“, a „zapiší ji do účetních dokladů“.
- 74 Podle čl. 218 odst. 3 kodexu je nutno „odpovídající částku cla zaúčtovat“ do dvou dnů ode dne, kdy celní orgány „mohou vypočítat částku příslušného cla a určit dlužníka“. Článek 219 kodexu umožňuje prodloužit tuto lhůtu na maximálně čtrnáct dní buď z důvodů vyplývajících ze správního uspořádání členských států nebo bránil-li zvláštní okolnosti celním orgánům, aby tyto lhůty dodržely. Podle čl. 221 odst. 1 kodexu jakmile je částka cla „zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi“.
- 75 V rámci projednávané žaloby vytýká Komise německým celním orgánům v podstatě to, že nezačaly postup směřující k vybrání celního dluhu ve lhůtě dvou dnů od uplynutí tříměsíční lhůty stanovené v čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení. Konkrétněji jim vytýká, že ani nezaúčtovaly odpovídající částku cla v souladu

s čl. 218 odst. 3 kodexu, ani nesdělily částku dlužníkovi podle čl. 221 odst. 1 téhož kodexu, což jsou postupy, se kterými je spojeno vyměření vlastních zdrojů ve smyslu čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1552/89.

- 76 Podle německé vlády nemají členské státy povinnost přikročit k vybrání celního dluhu neprodleně po uplynutí tříměsíční lhůty, která nastává po uplynutí jedenáctiměsíční lhůty uvedené v čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení.
- 77 Toto tvrzení je třeba odmítnout.
- 78 Jak to správně tvrdí Komise, ze samotného znění čl. 379 odst. 2 třetí věty prováděcího nařízení vyplývá, že členské státy mají povinnost uložit clo ve smyslu tohoto ustanovení v okamžiku uplynutí tříměsíční lhůty tam uvedené. Tento výklad je nutno přijmout rovněž za účelem zajištění rychlého a jednotného použití předpisů v oblasti výběru celního dluhu příslušnými orgány v zájmu účinného a rychlého poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů Společenství.
- 79 Uvedený výklad také není neslučitelný s čl. 221 odst. 3 kodexu, který opravňuje sdělit částku cla k zaplacení během období tří let od vzniku celního dluhu. Toto ustanovení totiž směřuje zejména k zajištění právní jistoty tím, že předepisuje maximální lhůtu pro sdělení částky celního dluhu dlužníkovi. Nezpochybňuje tím však povinnosti vyplývající kromě toho pro celní orgány z ustanovení kodexu

a prováděcího nařízení ve vztahu ke Společenství za účelem zajištění rychlého a jednotného použití předpisů v oblasti výběru celního dluhu v zájmu účinného a rychlého poskytnutí k dispozici vlastních zdrojů Společenství.

- 80 V souladu s čl. 217 odst. 1, čl. 218 odst. 3 a článkem 219 kodexu musí být zaúčtování částky odpovídající takovým daňovým dluhům, jaké jsou uvedeny v projednávané žalobě, provedeno ve lhůtě dvou dnů, jež může být prodloužena celkově na čtrnáct dnů. Kromě toho musí sdělení částky odpovídající těmto dluhům dlužníkovi proběhnout podle čl. 221 odst. 1 kodexu, jakmile byla zaúčtována. Tato lhůta začíná běžet ode dne, kdy mají celní orgány k dispozici nezbytné skutečnosti, a tudíž mohou vypočítat částku cla a určit dlužníka. Přitom na rozdíl od toho, co tvrdí německá vláda, tak je tomu právě nejpozději v okamžiku uplynutí tříměsíční lhůty uvedené v čl. 379 odst. 2 prováděcího nařízení.
- 81 Pokud jde nejprve o zjištění existence celního dluhu, je třeba připomenout, že pokud, jako v případech uvedených v projednávané žalobě, zásilky v režimu vnějšího tranzitu Společenství nebyly předloženy celnímu úřadu určení ve lhůtě předepsané celním úřadem odeslání, má se za to, že celní dluh vznikl a hlavním povinným je dlužník. V takovém případě, a pokud nelze zjistit místo porušení předpisů nebo nesrovnalosti, musí celní úřad odeslání v souladu s čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení toto oznámit hlavnímu povinnému před uplynutím jedenácti měsíců ode dne registrace prohlášení pro tranzitní režim Společenství.
- 82 Na základě čl. 379 odst. 2 první a druhé věty musí být v tomto oznámení uvedena lhůta tři měsíců, ve které musí dotčený prokázat řádné provedení tranzitní operace. Jak bylo poznamenáno v bodu 71 tohoto rozsudku, příslušné celní orgány mohou přikročit k vybrání dluhu pouze, pokud hlavnímu povinnému sdělily, že má

k dispozici tříměsíční lhůtu k prokázání řádného provedení tranzitní operace, a pokud tento důkaz nebyl v této lhůtě předložen.

- 83 Přitom, jak poznamenala generální advokátka v bodu 50 svého stanoviska, nic neumožňuje dospět k závěru, že posouzení takových důkazů předložených za účelem prokázání řádného provedení operace, jejichž demonstrativní výčet je obsažen v článku 380 prováděcího nařízení, a to i za předpokladu, že by byly předloženy poslední den dříve zmíněné tříměsíční lhůty, odůvodňuje odchylku od ustanovení článků 218 a 219 kodexu za účelem zúčtování částky cla a jejího sdělení dlužníkovi podle čl. 221 odst. 1 kodexu.
- 84 Pokud jde dále o určení dlužníka celního dluhu, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 379 odst. 1 a 2 prováděcího nařízení se hlavní povinný považuje po uplynutí této lhůty tří měsíců za osobu povinnou zaplatit celní dluh, a to nezávisle na skutečnosti, že je možné zkoumat odpovědnost ostatních subjektů. V důsledku toho zjevně mohou celní orgány nejpozději v okamžiku uplynutí tříměsíční lhůty určit hlavního povinného jako dlužníka celního dluhu.
- 85 Pokud jde mimoto o určení částky cla, je třeba připomenout, že jak to vysvětluje generální advokátka v bodech 57 až 62 svého stanoviska, i když není možné požadovat, aby celní úřad odesláním vypočítával systematicky částku cla odpovídající celnímu dluhu při dovozu pro každou zahájenou tranzitní operaci již od podání prohlášení pro tranzitní režim, což je okamžik, od kterého má uvedený úřad v zásadě k dispozici údaje nezbytné pro výpočet předmětného cla, nebrání každopádně nic tomu, aby takový výpočet byl proveden jakmile je hlavnímu povinnému oznámena tříměsíční lhůta, ve které má možnost prokázat řádné provedení operace, tedy nejpozději v okamžiku uplynutí jedenáctiměsíční lhůty stanovené v čl. 379 odst. 1 prováděcího nařízení.

86 Pokud jde nakonec o určení celních orgánů, které jsou příslušné k výběru celního dluhu, čl. 378 odst. 1 a 2 prováděcího nařízení zakotvuje domněnku příslušnosti ve prospěch členského státu celního úřadu odeslání. Hlavní povinný může ve lhůtě tří měsíců stanovené v čl. 379 odst. 2 téhož nařízení prokázat, že k porušení předpisů došlo v jiném členském státě. Jak Komise správně podotkla, nic neumožňuje dospět k závěru, že vyhodnocení dokladů předložených za tímto účelem není možné provést, i za předpokladu, že by byly předloženy poslední den tříměsíční lhůty, při dodržení lhůty dvou dnů následující po konci tříměsíční lhůty, prodloužené ve zvláštních řádně odůvodněných případech o dvanáct dodatečných dnů na maximální lhůtu čtrnácti dnů.

87 Z výše uvedených úvah jako celku vyplývá, že je třeba odmítnout argumentaci německé vlády, podle které jsou jedenáctiměsíční i tříměsíční lhůta pouze lhůtami indikativními a postup k vybrání cla nemusí být nutně zahájen v okamžiku uplynutí tříměsíční lhůty z důvodu, že v okamžiku uplynutí této lhůty neměly příslušné celní orgány faktickou možnost neprodleně zahájit vybírání celního dluhu.

88 Konečně sdělení částky dluhu hlavnímu povinnému neprodleně po uplynutí tříměsíční lhůty pro něj nepředstavuje nepřiměřenou zátěž. Pokud se totiž dále ukáže, že operace tranzitu Společenství byla uskutečněna řádným způsobem a v povolených lhůtách nebo že byla ukončena opožděně bez dalších nesrovnalostí, mohou být hlavnímu povinnému vráceny zaplacené částky, jak to je od přijetí kodexu výslovně uvedeno v jeho čl. 236 odst. 1, jelikož je prokázáno, že v souladu s čl. 204 odst. 1 ve spojení s článkem 859 prováděcího nařízení nemá nesplnění povinnosti zásadní vliv na správné provádění daného celního režimu.

- 89 Opožděné sdělení, při porušení čl. 221 odst. 1 a čl. 218 odst. 3 kodexu, odpovídající částky cla, jak to vyplývá z předcházejících úvah, zahrnuje nezbytně zpoždění ve vyměření nároku Společenství na vlastní zdroje ve smyslu článku 2 nařízení č. 1552/89. V souladu s posledně uvedeným ustanovením se totiž tento nárok považuje za vyměřený, „jakmile“ je o dlužné částce vyrozuměn příslušným orgánem členského státu dlužník, přičemž vyrozumění je provedeno, jakmile je dlužník známý a částka cla může být vypočtená příslušnými správními orgány, při dodržení všech ustanovení práva Společenství použitelných v této oblasti, v tomto případě kodexu a prováděcího nařízení.
- 90 V důsledku toho je třeba první žalobní důvod považovat za opodstatněný s ohledem jak na ustanovení kodexu a prováděcího nařízení, tak v podstatě shodných předpisů použitelných předtím během období uvedeného v projednávané žalobě.
- 91 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba dospět k závěru, že Spolková republika Německo tím, že poskytla příliš pozdě vlastní zdroje k dispozici Společenství, nesplnila své povinnosti vyplývající z článku 49 nařízení č. 1214/92 a článku 379 prováděcího nařízení, ve spojení s čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1552/89.

K nákladům řízení

- 92 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení ve svém návrhu a Spolková republika Německo

byla ve sporu z převážné části neúspěšná, je namístež jí uložit náhradu nákladů řízení. V souladu s odstavcem 4 téhož článku ponese Belgické království vlastní náklady.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Spolková republika Německo tím, že poskytla příliš pozdě vlastní zdroje k dispozici Společenství, nesplnila své povinnosti vyplývající z článku 49 nařízení Komise (EHS) č. 1214/92 ze dne 21. dubna 1992, kterým se stanoví prováděcí pravidla, jakož i opatření ke zjednodušení tranzitního režimu Společenství a článku 379 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve spojení s čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 ze dne 29. května 1989, kterým se provádí rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství.
- 2) Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.
- 3) Spolkové republiky Německo se ukládá náhrada nákladů řízení.
- 4) Belgické království ponese vlastní náklady.

Podpisy.